

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ТЕХНІЧНОЇ ТЕПЛОФІЗИКИ
НАН УКРАЇНИ

ТЕПЛОФІЗИКА ТА ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКА

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ
ЖУРНАЛ

Виходить 4 рази на рік
Заснований в 1979 р.

(назва журналу до 2019 р. – «Промышленная теплотехника»)

Том 41, № 3, 2019

Головний редактор – **Снежкін Ю.Ф.**

Редакційна колегія:

Долінський А.А. – почесний головний редактор
Авраменко А.О.
Бабак В.П. – заступник головного редактора
Басок Б.І.
Бондаренко Б.І.
Василенко С.М.
Горобець В.Г.
Клименко В.М.
Круковський П.Г.
Кудря С.О.
Мислович М.В.
Письменний Є.М.
Фіалко Н.М.
Халатов А.А.
Шморгун В.В. – відповідальний секретар

Редакційна рада:

Акулич О.В. (Беларусь)
Балтренас П.Б. (Литва)
Ліграні П. (США)
Міховські М. (Болгарія)
Пошкас С. (Литва)
Піоро І.Л. (Канада)
Сайред Н. (Великобританія)

ЗМІСТ

ТЕПЛО- І МАСООБМІННІ ПРОЦЕСИ ТА АПАРАТИ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУШІННЯ

Халатов А.А., **Северин С.Д.**, Ступак О.С.
Шихабутинова О.В.

Эффективность регенеративного цикла Брайтона с переменными теплофизическими свойствами рабочего тела. Часть 2.....5

Фіалко Н. М., Степанова А.И., Навродская Р.А., Пресич Г.А.

Потери эксергетической мощности в воздухонагревателе теплоутилизационной системы котельной установки ..14

Авраменко А.А., Дмитренко Н.П., Коваленко В.М., Горобец В.Г.

Приближенные оценки интенсивности сложного теплообмена в оптически толстом и оптически тонком турбулентном пограничном слое 20

Soroka B., Zgurskyi V.

Comprehensive analysis of transfer processes in modern high-temperature heat exchangers 26

N.I. Kobasko, A.A. Moskalenko, P.N. Logvinenko, V.V. Dobryvechir

New direction in liquid quenching media development ...33

КОМУНАЛЬНА ТА ПРОМИСЛОВА ЕНЕРГЕТИКА, ВІДНОВЛЮВАНА ЕНЕРГЕТИКА, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Селихов Ю.А., Коцаренко В.А., Костенко О.В.

Интеграция процесса теплообмена теплового насоса для горячего водоснабжения и отопления 41

ВИКОРИСТАННЯ ТА СПАЛЮВАННЯ ПАЛИВА, ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНІ УСТАНОВКИ, ЕКОЛОГІЯ

Шараєвський Г.І., Фіалко Н.М., Шараєвський І.Г., Зімін Л.Б.

Эволюция теплофизических проблем в конструкциях головных циркуляционных насосов реакторов ВВЕР 45

Сорока Б.С., Згурский В.А.

Энергетическая эффективность процессов “влажного” горения и сопутствующее сокращение вредных выбросов 55

Абдулін М.З., Горбань К.С., Сірий О.А.

Взаємозв'язок робочого процесу пального пристрою на основі струменево-нішової технології спалювання газу з екологічними аспектами роботи вогнетехнічних об'єктів 63

Кшевецький О.С.

Про деякі можливості використання теплових насосів у процесах, які передбачають рух речовини 70

**Гелетуха Г.Г., Желєзна Т.А., Драгнєв С.В.,
Баштовий А.І.**

Аналіз бар'єрів для виробництва енергії з агробіомаси в Україні. Частина 1 77

Скляренко Є.В., Сергієнко Р.В.

Біовуглець як ефективне тверде паливо з біомаси 85

Волошина І.В.

Переробка сміття, що містить пластик (Огляд).....90

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
INSTITUTE OF ENGINEERING
THERMOPHYSICS

THERMOPHYSICS AND THERMAL POWER ENGINEERING

UKRAINIAN SCIENTIFIC JOURNAL
Published quarterly

(Founded in 1979, name until 2019 –
«Industrial Heat Engineering»)

Volume 41, № 3, 2019

Editor in Chief – Yu. Snezhkin

Editorial Board Members:

A. Avramenko
V. Babak – Associated Editor
B. Basok
B. Bondarenko
A. Dolinsky – Honorable Editor
S. Vasylenko
V. Gorobec
V. Klimenko
P. Krukovsky
S. Kudrya
M. Myslovych
Ye. Pysmennyy
N. Fialko
A. Khalatov
V. Shmorgun – Responsible Secretary

Advisory Editorial Board:

A. Akulich (Belarus)
P. Baltrenas (Lithuania)
P. Ligrani (USA)
M. Mitko (Bulgary)
P. Poskas (Lithuania)
I. Piro (Canada)
N. Syred (United Kingdom)

CONTENTS

HEAT AND MASS EXCHANGE PROCESSES AND POWER UNITS, THEORY AND PRACTICE OF DRYING

Khalatov A.A., Severin S.D., Stupak O.S.,
Shihabutinova O.V.

Efficiency of the regenerative cycle of Brighton with variable thermophysical properties of the working fluid (Part 2).....5

Fialko N., Stepanova A., Navrodskaia R., Presitsh G.

Losses of exergetic capacity in the air heater of the heat-utilization system of the boiler installation 14

Avramenko A.A., Dmitrenko N.P., Kovalenko V.M.,
Gorobets V.G.

Approximate estimates of complex heat exchange in optically thickness and optically thin turbulent boundary layer 20

Soroka B., Zgurskyi V.

Comprehensive analysis of transfer processes in modern high-temperature heat exchangers 26

Kobasko N.I., Moskalenko A.A., Logvinenko P.N.,
Dobryvechir V.V.

New direction in liquid quenching media development ...33

DISTRICT AND INDUSTRIAL HEAT POWER, RENEWABLE ENERGY SYSTEMS, ENERGY EFFICIENCY

Selikhov Yu.A., Kotsarenko V.A., Kostenko O.V.

Integration of the heat pump heat exchange process for hot water supply and heating 41

THEORY AND PRACTICE MEASUREMENT AND MONITORING IN HEAT POWER ENGINEERING

Sharaevsky G. I., Fialko N. M., Sharaevsky I. G.,
Zimin L. B.

Evolution of thermophysical problems in constructions of VVVR reactors main circulation pumps 45

Soroka B., Zgurskyi V.

Power efficiency of the “wet” combustion and pollutants formation reduction 55

Abdulin M.Z., Horban K.S., Siry O.A.

Interrelation of working process of the burnet device based on stream-niche technology of gas burning with environmental aspects of fireengineering object’s work 63

Kshevetsky O.S.

About some of the possibilities of using heat pumps in processes that involve the movement of substance 70

**Geletukha G.G., Zheliezna T.A., Drahnev S.V.,
Bashtovyi A.I.**

Analysis of barriers to the production of energy from agribiomass in Ukraine. Part 1.....77

Sklyarenko E.V., Serhiienko R.V.

Biocarbon as an effective solid fuel from biomass 85

Voloshina I.V.

Processing garbage containing plastics (Review).....90